

НАБУ і зовнішній вплив. Чому незалежне НАБУ не порушило справу за втрату мільярдів і прокол Генпрокурора

1

Поруч з резонансними викриттями корупції НАБУ, країна роками очікує на результативні дії Генпрокурора, а не замовчування та бездіяльність. Порушена справа могла би раз і назавжди вирішити питання та унеможливити втрати мільярдів до бюджету.

Олена Дума у своєму відеоблозі розповіла - від чого залежить продаж яхти медведчука і як забезпечити державі мільярдні надходження на ЗСУ.

Розкритикувавши інші журналістські розслідування без доказів, вона зазначила, що частина важливих обставин не була відображена в публічному матеріалі розслідувача Михайла Ткача, що навпаки прикриває злочини.

Згідно наданих у відео доказами, зрозуміло, що у процесі виникли труднощі з міжнародними процедурами від адвокатів медведчука, які були завчасно подолані. І продаж яхти медведчука міг відбутися, якби не бездіяльність Офісу Генпрокурора.

Фактично доведеного, що продаж можливий за створеним у 2023 році порядком і очікує діяльності Офісу генпрокурора. Легалізація судових рішень в рамках міжнародної допомоги - виключно їх компетенція.

Олена Дума наголосила, що йдеться про інституційні процеси і це виклик для Генпрокурора Кравченка - не затягувати міжнародно-правову роботу і отримати легалізацію рішення про продаж.

Це не було здійснено попередниками, при цьому мова про мінімум €130 млн для збройних сил і створення прецеденту для іншого майна виведеного за межі країни. Також вона повідомила про реєстрацію судна за Україною в міжнародному Реєстрі, підготовку зміни екіпажу за участі Адміністрації судноплавства та ГУР. Та чітко окреслила ризики: про заборону продажу майна медведчука рішенням ВАКС та можливість медведчуком оскаржувати санкції в Євросоюзі. Тому акцент на продажі таких активів має бути тільки в рамках кримінального процесу, щоб повернути все.

Олена Дума зазначила, що ще в 2024 році звернулася до НАБУ для правової оцінки ситуації та вважає, що подальші рішення можуть відновити процес реалізації арештованих активів за кордоном.

2.

Детектив від АРМА на €130 мільйонів. Розв'язка за Генпрокурором?

Вся Україна в енергетичному колапсі. Гроші потрібні всюди: від фронту до генераторів. Здавалося б влада має діяти швидко і системно. Немає секрету в тому, що проросійські олігархи і зрадники методично діють аби завадити отриманню Україною коштів. Ми навіть розібрали декілька розслідувань у показовому кейсі яхти медведчука. За

нашими спостереженнями журналістське розслідування Михайла Ткача було націлено на звинувачення АРМА і відбілювання экс-Генпрокурора Костіна.

Інше розслідування, від экс-голови АРМА Олени Думи, направлено глобально на вирішення проблемного питання. Де з доказами зрозуміло що зроблено, і найголовніше - що потрібно зробити аби країна отримала сотні мільйонів євро від продажу яхти Віктора медведчука. Отож, козир в руках Руслана Кравченка, котрий може таки розірвати цей детективний вузол підігрівання медведчуку і отримати легалізоване рішення суду в Хорватії.

А що ж АРМА? Агентство очікує це рішення з вересня 2024 року. І вже має досвід обрання найвідомішого торгового майданчика, який здатен здійснити цей резонансний продаж.

3.

Як контролювати процес, якщо НАБУ відмовило ? І хто керує НАБУ, якщо вони незалежні?

На п'ятому році війни, при ексклюзивних розслідуваннях про корупцію - реакція влади та правоохоронних органів відсутні. І коли мова заходить про те, де взяти кошти на дрони чи генератори, бронешилети чи допомогу військовим, часто-густо окрім риторики про шалену корупцію немає ніяких результатів.

Поруч з цим, дивно виглядають масові порушення справ з недоведеними до судів та рішень і покарань гучні корупційні скандали.

Дивно, бо медіа атаки передують слідчим діям. А вручення підозр під камери у кращому випадку через роки завершуються угодами зі слідством. Де обвинувачені особи зберігають свої впливи і можливості.

Питання: де брати гроші на війну лунає далеко і за межами країни і часто зводиться до виведених активів та застосування санкцій.

Як працює санкційна політика і хто блокує в Євросоюзі не є питанням підвласним Україні. Тому робимо висновки на тих, які у компетенції українських органів. І для чого тоді створювали десять років тому НАБУ, САП, ВАКС, АРМА?

Відеорозслідування про кейс яхти медведчука вартістю від €130 млн від экс-голови АРМА детально показує :

ВАКС - заборонив продавати майно медведчука

Офіс Генпрокурора - бездіяв у продовженні арешту, коли вже АРМА знайшло Організатора торгів

НАБУ - не розпочало кримінальне провадження за внесеною заявою

АРМА - наполягало на легалізації нового судового рішення, створивши фундамент до продажу виведеного майна.

Отже, останні пів року публічні антикорупційні заходи НАБУ і САП сколихнули всю країну. А про незалежність цих органів боролися навіть студенти і молодь в регіонах. Так чи справді НАБУ відповідає принципам незалежності, за яку так боролися? Якщо за п'ять років війни ті хто вчиняв спротив не притягнуті до відповідальності.

Коли мова йде про сотні мільйонів, тим паче в іноземній валюті - така справа стає тригером і для влади.

Цей кейс не лише прецедент для наповнення бюджету, а й про ту незалежність НАБУ та відсутність зовнішнього впливу.

Мільярди з-за кордону можливо повернути за створеними агентством порядками.

4.

То чи справді незалежне НАБУ? Вибірковість підозр і зовнішній вплив

Чому 14 запитів АРМА від Олени Думи до Генпрокурора залишилися без відповіді з порушенням всіх строків? Продаж виведеного за межі країни майна залежить від дій Генпрокуратури. А провал продажу яхти Медведчука за 130 мільйонів євро - не розслідується і у відкритті кримінального провадження за заявою Думи - відмовлено.

Замкнене коло може бути розірване через отримання рішення суду в Хорватії про новий арешт і продаж, який отримано агентством в серпні 2024 року. Продаж дороговартісної яхти може здійснити АРМА по створеному порядку ще в 2024 році, якщо Офіс Генпрокурора легалізує це рішення національного суду в Хорватії.

Вже нове рішення півтора року блокується. І Ні экс-Генпрокурор Костін, ні нинішній Генпрокурор Кравченко не надали документи про справу медведчука до Хорватії. Про цю бездіяльність вже третій рік вказує Дума. А її розслідування на каналі Дума.Й показало готовність органів повернути кошти на армію.

То чи справді незалежне НАБУ? І чому така вибірковість у підході з вручення підозр.

5.

АРМА без інструментів: як продати те, що продати без Офісу Генпрокурора неможливо. Чому тут промовчало НАБУ?

Історія з яхтою Медведчука почалася у травні 2022 року, коли розкішне судно Royal Romance було арештоване і передане в АРМА для продажу. Здавалося б, все просто: є актив, є покупці, треба продати і направити гроші на потреби України. Але не все так просто, як хотілося б.

До липня 2023 року — моменту, коли було призначено нове керівництво агентства — в Україні взагалі не існувало жодного порядку продажу арештованих активів за кордоном. Уявіть собі: є яхта на 130 мільйонів євро, а механізму її продати немає. Ні постанови уряду, ні процедури, ні юридичних інструментів. Просто нічого.

Це означає, що протягом 2022-2023 років продати яхту було юридично неможливо. Не через бажання чи небажання когось, а через банальну відсутність правової бази. Як кажуть, хочеш їсти рибу, а вудки немає.

Після того як прийшло нове керівництво АРМА, ситуація почала змінюватися. За 39 днів від призначення Олени Думи був розроблений порядок реалізації активів за кордоном. За три місяці його погодили та ухвалили урядом. Вперше в історії України з'явився інструмент повернення виведених активів з-за кордону.

Це мав би стати прецедент не лише для яхти Медведчука. Це відкривало б дорогу для повернення сотень мільярдів доларів активів, які колись були виведені з України і вже арештовано в рамках кримінальних справ правоохоронними органами України. Механізм створили, процедури налагодили, залишалося тільки виконати.

Але, закон є закон. І міжнародно правову допомогу в рамках кримінальних проваджень, може здійснювати Офіс Генпрокурора за своїми запитами до органів юстиції в різних країнах.

Це означає, процедури створені АРМА існують. Конкурси для обрання таких аукціонних торгів юридично і фактично випробувані у 2024 році. Отже, нове розслідування у відеоблозі Олени Думи показує, що потрібно два кроки. Перший - легалізація Офісом Генпрокурора українського рішення за кордоном. Другий - дії агентства по обранню аукціонного організатора на конкурсі і фактично сам продаж, з перерахунком коштів в державний бюджет України.

Залишається відкритим одне питання - чи понесе відповідальність за блокування такого продажу той, хто попри війну та наявність документів проти держзрадника - сприяв скасуванню арешту і не вносив документи на легалізацію нового рішення.

Як ми вияснили це було спроможне зробити НАБУ. Та схоже зайнято плівками та іншими резонансними справами де докази ще збираються.

6.

Генпрокуратура мовчить: 14 листів у нікуди

Продаж активу за кордоном — це не звичайний аукціон на майданчику Prozorro. Це складна міжнародна юридична процедура, де ключову роль відіграє Офіс Генерального

прокурора України. Саме ОГП має звертатися по міжнародну правову допомогу, легалізувати рішення українських судів за кордоном та кожні три місяці підтверджувати чинність арешту в іноземній юрисдикції.

І саме тут, коли все вже було готово до продажу, не вистачило одного документа. Одного єдиного документа, який мав надати Офіс Генпрокурора для продовження арешту.

АРМА 14 разів — не один, не два, а чотирнадцять разів — офіційно звертався до экс-генерального прокурора Андрія Костіна із запитом легалізувати рішення українського суду про арешт і продаж яхти. І що ви думаєте? Жодної відповіді. Тиша. Мовчання. Як кажуть, хоч в око стрель.

Коли призначили нового генерального прокурора Руслана Кравченка, АРМА надіслало ще три листи вже у 2025 році. І знову — тиша. Знову жодної реакції. Знову ігнорування.

А в цей час хорватський суд зняв арешт із яхти. Чому? Не через бездіяльність АРМА, а через неналежне надання міжнародної правової допомоги з боку Офісу Генпрокурора України. Це прямо зазначено в рішенні Вищого кримінального суду Хорватії. Чорним по білому написано: проблема не в АРМА, а в тому, що Генпрокуратура не виконала свою роботу.

Але при виявленні доказовості весь антикор промовчав, а до журналіста Ткача внесено відповідний позов до суду. Реакції від НАБУ немає бо не було команди ззовні?

Руслан Кравченко має шанс не лише підняти статус ОГП і дати можливість повернути кошти через торги з відібраним організатором, але ц показати силу кримінальної юстиції України в світі. Це буде прорив в поверненні активів.

7.

Розслідування, яке замовчує незручну правду про зовнішній вплив. НАБУ мовчить.

Михайло Ткач, журналіст "Української правди", провів гучне розслідування про яхту Медведчука. Він мав доступ до всіх документів, три години спілкувався з керівництвом АРМА, отримав сотні сторінок доказів, листування з Міністерством юстиції Хорватії, судами, дипломатами, силовими структурами.

Але що ми побачили у фінальному матеріалі? Звинувачення на адресу АРМА. А роль Офісу Генпрокурора — не згадана. Рішення хорватських судів — не показані. 14 офіційних запитів, які залишилися без відповіді — проігноровані. А заява до НАБУ не отримала ходу.

Також у матеріалі не згадується рішення ВАКС про заборону продажу майна Медведчука. Проігноровано факт реєстрації арештованого судна, що знаходиться в іншій країні за Україною. Применшено роль органів державної влади, які борються за повернення активів і створили для цього правила.

Замість глибокого аналізу — емоційна драматургія. Замість показу відповідальних осіб — зручна мішень для критики. Як кажуть, коли не знаєш, кого бити, бий того, хто під рукою.

Це не перша ситуація, коли журналістське розслідування показує тільки те, що хоче показати. Коли факти підбираються під заздалегідь визначений висновок, а незручна правда залишається за кадром.

Спроба викрадення яхти медведчука і європейські санкції

У травні 2024 року ситуація загострилася ще більше. Яхту намагалися фізично викрасти. Не в переносному, а в прямому сенсі — просто забрати і вивезти власнику-державному зраднику. Спробу зупинили воєнна розвідка України та хорватська поліція. Після цього актив був заблокований санкціями Європейського Союзу.

Ще один міф, який активно поширюється — нібито Україна або Медведчук платять за утримання яхти. Це неправда. Факти говорять інше: з червня 2024 року яхта перебуває на державній військовій базі в Хорватії. Витрати України — нуль гривень. Платежі від підсанкційної особи не підтверджувалися Хорватією і заборонені міжнародним законодавством.

Тобто яхта зберігається, Україна за це не платить, але й продати її поки що не може.

Замкнене коло може бути розірване через отримання рішення суду в Хорватії про новий арешт і продаж, який отримано активними в серпні 2024 року. Це може здійснити АРМА по створеному порядку ще в 2024 році, якщо Офіс Генпрокурора легалізує вказане рішення національного суду в Хорватії.

130 мільйонів євро — це не абстракція

Давайте повернемося до головного. 130 мільйонів євро — це не просто цифри на папері. Це не абстрактна сума в бюджетних звітах. Це зброя для фронту. Це дрони, які рятують життя наших солдатів. Це засоби захисту, які допомагають вистояти під обстрілами.

Кожен день затримки з продажем цієї яхти — це день, коли гроші не йдуть на потреби армії. Кожен місяць мовчання Генпрокуратури — це місяць, коли Україна втрачає можливість отримати ці кошти.

А ми говоримо про країну, яка веде війну на виживання. Про державу, де кожна гривня має значення. Де кожен долар може врятувати чиєсь життя. І в цій ситуації 130 мільйонів євро — це не просто гроші. Це шанс озброїти бригаду, забезпечити безпілотниками батальйон, врятувати тисячі життів.

Хто і чому блокує повернення грошей

Головне питання у цій історії: хто і чому блокує повернення цих коштів в Україну? Чому про це не хочуть говорити вголос?

АРМА зробила свою роботу — створила правовий механізм, розробила процедури, вперше в історії зареєструвала український прапор на арештоване судно за кордоном. Але коли справа дійшла до виконання, спіткнулася об мовчання і бездіяльність Офісу Генпрокурора.

14 листів до Андрія Костіна — без відповіді. 3 листи до Руслана Кравченка — без відповіді. Це не випадковість. Це не забудькуватість. Це системна проблема, коли ключова інституція держави просто ігнорує свої обов'язки.

Чому так відбувається? Може, комусь не вигідно, щоб яхта була продана? Може, хтось має інтерес у тому, щоб гроші не повернулися в Україну? Може, є домовленості, про які ми не знаємо?

Чому мовчить НАБУ ?

Це питання без відповіді. Але сам факт мовчання говорить про багато. Коли є що сказати — говорять. Коли є що приховувати — мовчать.

Реакція після розслідування экс-керівника АРМА від ОГП в медіа з позицією - не коментувати заяви тих хто вже не на посаді - не просто дивна, а ще більше занепокоює. Адже, Олена Дума довела документами і продемонструвала навіть участь прокурора при огляді в Хорватії та на нарадах при реєстрації в міжнародному реєстрі. Отже, всі дії та напрямки до цілі продажу - були узгодженими.

Генеральний прокурор має шанс виправити ситуацію.

Відповідальність, якої немає

Цей кейс — не про персональний конфлікт між чиновником і журналістом. Це про системну проблему: безвідповідальність ключових інституцій, відсутність персональної відповідальності і небажання називати речі своїми іменами.

Коли АРМА не отримує відповіді на 14 офіційних звернень, хто має нести за це відповідальність? Коли через бездіяльність Генпрокуратури Україна втрачає 130 мільйонів євро, хто має відповісти перед суспільством?

У нормальній державі за такі речі звільняють. У нормальній державі керівники, які ігнорують офіційні запити, не можуть продовжувати займати свої посади. Але в нашій

реальності все інакше. Хтось мовчить, хтось прикриває, а відповідальність розчиняється у повітрі.

Як кажуть, коли всі винні, то ніхто не винен. А коли ніхто не винен, нікого і карати не треба. Зручна схема, яка дозволяє уникати відповідальності роками.

Факти проти маніпуляцій

Факти — річ уперта. Їх не переінакшиш, не перекрутиш, не заховаш назавжди. Вони збережені в документах, судових рішеннях, офіційних листах. Рано чи пізно вони спливають на поверхню.

Маніпуляції ж працюють лише доти, доки їм не протиставляють хронологію, право і відповідальність. Можна написати емоційне розслідування, можна звинуватити зручну мішень, можна замовчати незручні деталі. Але рано чи пізно правда все одно вийде назовні.

У цій історії правда незручна для багатьох. Незручна для Офісу Генпрокурора, який ігнорував офіційні запити. Незручна для журналістів, які показали тільки частину картини. Незручна для системи, яка дозволяє таке відбуватися.

Але саме ця правда і є найціннішим активом, який держава не має права втратити. Бо коли держава втрачає правду, вона втрачає довіру. А коли втрачає довіру — втрачає все.

Що далі

Яхта Медведчука досі не продана. 130 мільйонів євро досі не надійшли в Україну. Питання залишаються без відповідей. Відповідальні особи продовжують займати свої посади.

Але тепер ми знаємо трохи більше про те, чому так сталося. Знаємо про 14 листів без відповіді. Знаємо про рішення хорватського суду. Знаємо про те, що проблема не там, де її показували.

Залишається сподіватися, що ця інформація не пропаде даремно. Що суспільство поставить правильні питання правильним людям. Що відповідальність нарешті настане для тих, хто її заслуговує. Це тест для Генпрокурора. Це тест для НАБУ.

Бо інакше ця історія повториться. З іншою яхтою, з іншими мільйонами, з іншими мовчазними чиновниками. А Україна продовжить втрачати гроші, які могли б рятувати життя на фронті.